

www.mladinski-delavec.si
Razvoj modelov neformalnega in formalnega izobraževanja za mladinskega delavca za vključevanje v programe organizacij

Vsebinska zasnova projekta MDNFI

Avtorja: dr. Andrej Fištravec in
Matej Cepin

Kazalo

1. Uvod.....	3
2. Referenčni okvir nacionalne in evropske regulative	3
1. Lizbonska strategija (marec 2000).....	4
2. Operativni program (OP) razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 (oktober 2007).....	4
3. Program reform za izvajanje lizbonske strategije v Sloveniji (Vlada RS, oktober 2006).....	5
4. Strategija vseživljenjskega učenja v Sloveniji (MŠŠ, julij 2007).....	5
5. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se srečala v okviru Sveta, o obravnavi zadev, ki se nanašajo na mlade v Evropi – spodbujanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva (2005)	5
6. Resolucija Sveta EU in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o priznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropskih mladlin (2006)	6
7. Bela knjiga evropske komisije – Nova vzpodbuda za evropsko mladino (2001)	6
8. Strategija Urada RS za mladino na področju mladinske politike do leta 2010 (2005).....	7
3. Regulativni okvir ter projekt mdnfi.....	7
4. Opredelitev problema	9
5. Namen in cilji projekta	10
6. Metodologija dela.....	11
7. Konkretni terminski plan z opisom rezultatov	12
8. Dodana vrednost in uporabnost projekta	15
Viri	16

1. Uvod

Izbrano vsebinsko področje umeščamo v dosedanja dogajanja znotraj polja mladinskega dela v Sloveniji, kjer se iz leta v leto krepi potreba po ureditvi polja mladinskega dela tudi znotraj sistema izobraževanja na vseh relevantnih ravneh. Konkretna praksa po svetu s zelo različne: v nekaterih državah poznamo sisteme vzorno urejenega formalnega ali neformalnega ali obojega pridobivanja znanj za potrebe mladinskega dela. Tako samostojno kot v navezavah na delo v lokalnih, religioznih ali terapevtskih skupnostih. V Sloveniji ne obstaja standardizirani model izobraževanja. Najjasnejše konture sistema prepoznavamo na polju neformalnega izobraževanja (znotraj nekaterih nacionalnih mladinskih organizacij), medtem ko na polju formalnega izobraževanja lahko samo slutimo nekatere nastavke v okviru posameznih predmetov ali malo širših programskih sklopov na dodiplomskih stopnjah visokošolskih študijev znotraj obravnave mladih, ki so potrebni posebne »nege« oziroma družbene pozornosti. Pomemben korak pri identificiranju problematike izobraževanja za potrebe mladinskega dela je naredila posebna strokovna skupna Urada RS za mladino (URSM), ki je tematizirala potrebo za vpeljavo poklicnega profila »mladinski delavec« tako v polje mladinskega dela kot v širša družbena polja v Sloveniji. Pričujoč projekt se neposredno tako vsebinsko kot personalno navezuje na delo in izsledke te delovne skupine, saj le-ta predstavlja najvišjo obliko formaliziranja tovrstne problematike v Sloveniji (tako znotraj polja mladinskega dela kot polja mladinskih politik).

Podrobneje: v začetek leta 2001 je bil na URSM imenovan posebni strokovni svet za vodenje projektna naloga »Oblikovanje strokovne podlage koncepta izobraževanja in usposabljanja za kadrovskega profila 'mladinski delavec'«. Delovna skupina je z vsebinskim delom praktično zaključila v začetku leta 2004, ko je izoblikovala delovno gradivo za pripravo Elaborata »mladinski delavec«. Namero, da se osnovni zaključki predstavijo takratnemu resornemu ministru ter njegovim najožjim sodelavcem z željo po razvoju novih instrumentov v okviru MŠŠ, so prehiteli parlamentarne volitve 2004. Znotraj polja mladinskega dela, kakor ga je pokrival URSM, so bili formalni in neformalni odzivi na delo strokovnega sveta zelo pozitivni. Še več, pričakovanja akterjev mladinskega dela v zvezi z razvojem profila »mladinskega delavca« so bila mnogo večja, kot so bile realne možnosti strokovnega sveta (tako v neposrednem programskem smislu kot v posrednem smislu institucionalne podpore URSM oz. MŠŠ idejam, ki smo jih razvili v njegovem okviru). Zaradi teh pričakovanj in zaradi pozitivnega odnosa nekaterih članov strokovnega sveta do nadaljnjega razvoja kadrovskega profila mladinskega dela, smo se parcialno trudili razvijati nekatere rešitve, do katerih smo prišli v strokovnem svetu v okviru svojih matičnih profesionalnih okolij oziroma institucij (npr. oblikovanje BA modula »mladinsko delo« z vizijo samostojnega MA študijske usmeritve v okviru študija sociologije na Filozofski fakulteti v Mariboru). Zato ne preseneča, da smo se praktično vsi člani strokovnega sveta (dr. A. Fištravec, dr. B. Kern kot njen predsednik, dr. V. Leskošek, dr. A. Mrgole, dr. M. Poštrak) pridružili razvojno-raziskovalni skupini projekta MDNFI.

2. Referenčni okvir nacionalne in evropske regulative

Projekt se neposredno vsebinsko navezuje na nekatere evropske in nacionalne dokumente, ki predstavljajo referenčni pravni in vsebinski okvir razumevanja projektne problematike, ter jih predstavljamo v nadaljevanju. Pri tem smo upoštevali predvsem dokumente novejšega datuma, t.j. dokumente, ki v sebi zajemajo določeno genezo podobnih dokumentov znotraj za nas primarno relevantnih področij.

Kot takšno – v ožjem smislu – prepoznavamo področje različnih oblik vseživljenjskega učenja in izobraževanja. Pač v skladu z zamejeno vsebinsko optiko dela razpisa, ki ga pokriva naš projekt. Seveda zavedajoč se, da je notranja logika uspešnega izvajanja formalnih, neformalnih in izbirnih oblik izobraževanja za mladinsko delo istočasno razvijanje temeljnih kompetenc s področja socialnega, kulturnega in državlanskega delovanja sodobnih mladim kot odgovornih državljanov in članov aktualnih družb.

1. Lizbonska strategija (marec 2000)

Lizbonska strategija je temeljna usmeritev pri izvajanju gospodarskih in socialnih reform za ustanove in države članice EU.

Za naš projekt je primarno pomembno umeščanje v okvir razvoja različnih strategij na socialnih področjih z upoštevanjem vsaj dveh pomembnih lizbonskih ciljev: vlaganje v znanje in razvoj in ustvarjanje več ter boljših delovnih mest ob ohranjanju socialne kohezije.

2. Operativni program (OP) razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013 (oktober 2007)

Operativni program je skupen programski dokument Slovenije in EU in je sprejet na predlog države članice. Na osnovi tega dokumenta poteka program Evropskega socialnega sklada in drugi podobni evropski programi (kot na primer Evropski sklad za regionalni razvoj ali Kohezijski sklad). Operativni program temelji na Strategiji razvoja Slovenije (2005).

V okviru tretje razvojne prioritete ("Razvoj človeških virov in vseživljenjsko učenje), kamor se umešča naš projekt, posebej izpostavljamo navezavo na kakovostno usposabljanje človeških virov v okviru nastajajoče kompleksne družbe, ki temelji na formalnih in neformalnih oblikah in načinih izobraževanja. Prav tako opozarjamo na interdisciplinarnost in transdisciplinarnost, ki je potrebna za oblikovanje profila mladinskega delavca in ki se tudi prekriva z razumevanjem področja razvoja človeških virov v okviru OP.

Med sedmimi dejavnostmi za doseganje cilja "Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistemov izobraževanja in usposabljanja" kot enega od treh prednostnih usmeritev za doseganje cilja v prioriteti razvoja človeških virov in vseživljenjskega učenja povezujemo naš projekt s štirimi dejavnostmi:

- razvoj novih bolj fleksibilnih in kvalitetnejših programov vzgoje in izobraževanja, vključno z razvojem široke palete kratkih in individualnih formalnih in neformalnih programov;
- odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje, še posebej s partnerskim sodelovanjem ter zagotavljanjem ustreznih informacij;
- omogočanje dostopa do IKT, digitalizacija gradiv in razvoj e-gradiv ter njihova implementacija v izobraževalne procese in procese usposabljanja ter
- izboljšanje usposobljenosti učiteljev in drugih izobraževalcev v izobraževanje in usposabljanje z uporabo najsodobnejših oblik in metod učenja in poučevanja.

3. Program reform za izvajanje lizbonske strategije v Sloveniji (Vlada RS, oktober 2006)

Države članice EU so se zavezale, da bodo s posebnimi programi izboljšale svojo notranjo koordinacijo pri izvajanju Lizbonske strategije. V ta namen je Slovenija sprejela oktobra 2005 »Program reform za izvajanje lizbonske strategije v Sloveniji«.

Cilje našega projekta umeščamo v okviru druge prednostne razvojne naloge, s katerimi razvijamo novo znanje za družben razvoj in razvoj človeških virov z razvojem novih programov izobraževanja za potrebe mladinskega dela, s čimer tudi omogočamo spodbujanje zaposlovanja mladih (kar se navezuje na četrto prednostno razvojno nalogo s povečano ponudbo zaposlitev na trgu dela in z razvojem novega profila poklica mladinski delavec za možnost večje in sodobnejše socialne varnosti vseh, ki bi se profesionalno in osebnostno izobraževali v okviru novega poklicnega profila. S cilji našega projekta pomembno spodbujamo razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja z oblikovanjem prilagodljivih sistemov izobraževanja in usposabljanja (prav tako druga prednostna razvojna naloga).

4. Strategija vseživljenjskega učenja v Sloveniji (MŠŠ, julij 2007)

Strategijo vseživljenjskega učenja je pripravilo MŠŠ v sklopu uresničevanja programa EU »Izobraževanje in usposabljanje 2010«. Predmetno področje in cilje našega projekta lahko med petnajstimi načrtovanimi ukrepi, ki jih predvideva Strategija, umestimo med njih vsaj šest: razvoj izobraževalnih in učnih strategij (ukrep 3), usposabljanje strokovnih delavcev (ukrep 4), razvoj različnih oblik, načinov in poti vseživljenjskega učenja (ukrep 5), razvoj sistemov za priznavanje različnih vrst učenja (ukrep 6), oblikovanje ustreznega normativnega okolja (ukrep 8) in krepitev nevladnega sektorja kot partnerja državi pri razvoju strategij (ukrep 10).

5. Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se srečala v okviru Sveta, o obravnavi zadev, ki se nanašajo na mlade v Evropi – spodbujanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva (2005)

Resolucija se nanaša na Belo knjigo (2001) in na Evropski pakt za mlade (2005). Na koncu Resolucije se nahajajo štirje konkretni pozivi državam članicam in Komisiji za konkretno delovanje. Med njimi posebej izpostavljam prvi poziv, na vsebino katerega se v celoti nanaša vsebina našega projekta. Saj si naš projekt v celoti prizadeva za »spodbujanje priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja mladih in tistih, ki so aktivni v mladinskem delu in mladinskih organizacijah« in oblikuje konkretne rešitve za uveljavljanje »veljavnosti takega učenja ob upoštevanju nacionalnih razmer in spoštovanju pristojnosti držav članic«.

6. Resolucija Sveta EU in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o priznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropskih mladin (2006)

Resolucija se nanaša na uresničevanje neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropskih mladin izhajajoč iz osnovnih opredelitev Lizbonske strategije (2000) in Bele knjige (2001). Naš projekt upošteva osnovne pozive državam članicam in Komisiji o pomenu, vrednostnih in priznavanju neformalnega in priložnostnega učenja. In sicer:

- z razvojem primerljivega in skupnega sistema neformalnega izobraževanja v Sloveniji na način, da bi tretje osebe (tudi v drugih državah članicah) lažje razumele pomen izvirnega spričevala glede znanja, spretnosti in sposobnosti, ki si jih je pridobil njegov imetnik na osnovi elementov Europassa;
- s spodbujanjem vladnih organov in nevladnih organizacij za razvoj instrumentov oziroma za sprejemanje instrumentov, ki jih predvideva naš projekt, za sprejemanje sposobnosti tistih, ki so dejavni v mladinskih organizacijah in pri mladinskem delu v skladu z evropskim portfeljem za mladinske voditelje in mladinske delavce Sveta Evrope;
- s spodbujanjem socialnih partnerjev, da s sodelovanjem v projektu sodelujejo v priznavanju kakovosti in raznovrstnosti neformalnega in priložnostnega učenja mladih ter njihovo gospodarsko in družbeno dodano vrednost;
- s spodbujanjem in razvojem inovativnih partnerstev pri razvoju učnih pristopov, ki bi lahko bili privlačni za različne skupine mladih in
- s pospeševanjem dostopa do Europassa in podobnih obstoječih instrumentov.

7. Bela knjiga evropske komisije – Nova vzpodbuda za evropsko mladino (2001)

Izhodiščni dokument evropskih mladinskih politik v novem tisočletju. Osnovni namen je vzpodbuditi nove oblike evropskega upravljanja v povezavi z reševanjem vprašanj mladih. Ključna ugotovitev, ki se nanaša na polje našega projekta je ugotovitev o nenehnem prehajanju mladine med učenjem in delom ter obratno, po čemer se današnje mladine bistveno razlikujejo od mladin v preteklosti.

Ključni poudarki Bele knjige, ki se nanašajo na sisteme formalnega in neformalnega izobraževanja za potrebe mladinskega dela:

- prednostna naloga za uveljavljanje mladih v družbi je med drugim povezava prostovoljnega dela s politikami izobraževanja in usposabljanja na način, da javne politike širše priznavajo in finančno podpirajo tovrsten specifične izkušnje mladih (poglavje 3.1.),
- podpiranje vseživljenjskega učenja, izobraževanja in mobilnosti ne samo na ravneh neformalnega učenja, zaradi česar bi bilo koristno, da
 - se jasneje opredelijo koncepti, pridobljene veščine in standardi kakovosti;
 - se bolj upošteva ljudi, ki sodelujejo v teh dejavnostih;
 - so te dejavnosti bolj priznane;
 - se bolj dopolnjuje s formalnim izobraževanjem in usposabljanjem. (poglavje 4.2.)

8. Strategija Urada RS za mladino na področju mladinske politike do leta 2010 (2005)

Namen Strategije je bilo opredelitev ključnih področij (vertikalne) mladinske politike in oblikovanjem ciljev, ukrepov in programov na teh področjih izboljšala pogoje za mladinsko delo.

V poglavju 3.4. (cilji) in 3.5. (ukrepi) so opredeljeni najpomembnejši cilji in ukrepi pri uresničevanju strategije. V tem okviru je med cilji in ukrepi opredeljeno, da

- je potrebno zagotoviti uveljavitev profila mladinski delavec s pomočjo certifikatnega sistema in univerzitetnega študijskega programa z izdelavo programov izobraževanja in usposabljanja za posamezne stopnje ter vpisom in pridobivanjem certifikatov do konca 2010.

3. Regulativni okvir ter projekt mdnfi

Glede na predstavljeni nacionalni in predvsem EU regulativni okvir, smo v okviru projekta operacionalizirali posamezne regulativne poudarke z ustreznimi projektnimi vsebinami. V preglednici izpostavljammo za vsak posamezni dokument tisti del le-tega, ki je relevanten za naš projekt ter istočasno navajamo za vsako navezavo iz dokumentov ustrezne vsebinske sklope našega projekta.

CILJI, USMERITVE STRATEŠKIH DOKUMENTOV	PROJEKTNE VSEBINE MD-NFI
<p>Lizbonska strategija</p> <ul style="list-style-type: none"> - vlaganje v znanje <p>- razvoj in ustvarjanje več ter boljših delovnih mest ob ohranjanju socialne kohezije</p>	<p>- razvijanje novega znanja za potrebe mladinskega dela v Sloveniji v okviru vseh treh razpisanih modelov</p> <p>- nov študij in usposabljanja za poklicni profil mladinsko delo povečujeta možnosti na trgu dela (tako s pridobivanjem novega poklica kot z dokvalifikacijami – npr. strokovnih delavcev v VIZ)</p>
<p>Operativni program (OP) razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013</p> <ul style="list-style-type: none"> - kakovostno usposabljanje človeških virov na temelju formalnih in neformalnih oblik in načinov izobraževanja - razvoj novih bolj fleksibilnih in kvalitetnejših programov vzgoje in izobraževanja, vključno z razvojem široke palete kratkih in individualnih formalnih in neformalnih programov - odpiranje sistemov izobraževanja in usposabljanja v širše okolje, še posebej s partnerskim sodelovanjem ter zagotavljanjem ustreznih informacij - omogočanje dostopa do IKT, digitalizacija gradiv in razvoj e-gradiv ter njihova implementacija v izobraževalne procese in procese usposabljanja - izboljšanje usposobljenosti učiteljev in drugih izobraževalcev v izobraževanje in usposabljanje z uporabo naj sodobnejših oblik in metod učenja in poučevanja. 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt bazira na razvoju formalnih in neformalnih oblik izobraževanja ter prepletanju obeh - projekt temelji na logiki razvoja različnih oblik izobraževanja od neformalnih do formalnih - del formalnega izobraževanja (do 1/3) bo potekal v polju mladinskega dela, težišče samega izbirnega predmeta pa bo prav tako v polju mladinskega dela, s čimer povežemo procese izobraževanja v izobraževalnih organizacijah (sekundarna in terciarna stopnja) s poljem mladinskega dela - del sistemov izobraževanja bo potekal na daljavo (terciarni sistem), v okviru projekta pa bomo razvili virtualno knjižnico s projektnimi gradivi (raziskave, strokovne podlage) - sestavni del projekta bo razvoj modela usposabljanja bodočih izobraževalcev v neformalnem in formalnem delu

CILJI, USMERITVE STRATEŠKIH DOKUMENTOV	PROJEKTNE VSEBINE MD-NFI
<p>Program reform za izvajanje lizbonske strategije v Sloveniji</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj novega znanja - povečana ponudba zaposlitev - večja in sodobnejša socialna varnost - oblikovanje prilagodljivih sistemov izobraževanja in usposabljanja 	<ul style="list-style-type: none"> - s projektom razvijamo novo znanje z razvojem nove stroke mladinskega dela - z novimi kvalifikacijami se povečuje ponudba zaposlitev v polju mladinskega dela, mladinskih politik, nevladnem sektorju, ustreznih socialnih službah in v javni upravi - zagotavljanje večje socialne varnosti tako znotraj polja mladinskega dela kot socialnih poljih, ki se navezujejo na delo z mladimi (saj imajo strokovni delavci večje možnosti zaposlovanja in več kompetenc za delo z mladimi) - projektna ideja izhaja iz spoznanja nujnosti fleksibilnih sistemov formalnega in neformalnega izobraževanja ter prepletanja obeh sistemov (možnost formaliziranja znanja v posameznih sistemih izobraževanja, ne glede na to, kje so pridobljena)
<p>Strategija vseživljenjskega učenja v Sloveniji</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj izobraževalnih in učnih strategij - usposabljanje strokovnih delavcev - razvoj različnih oblik, načinov in poti vseživljenjskega učenja - razvoj sistemov za priznavanje različnih vrst učenja - oblikovanje ustreznega normativnega okolja - krepitev nevladnega sektorja kot partnerja državi pri razvoju strategij 	<ul style="list-style-type: none"> - razvoj novih učnih in izobraževalnih strategij za potrebe mladinskega dela, za potrebe popularizacije-letega in za pridobivanje temeljnih kompetenc mladinskega dela - sestavni del projekta je tudi usposabljanje strokovnih delavcev, ki se ukvarjajo z izobraževanjem za potrebe mladinskega dela - upoštevanje različnih oblik, načinov in poti vseživljenjskega učenja znotraj polja mladinskega dela in mladinskih politik za potrebe oblikovanja profila »mladinski delavec« - različne vrste učenja so sestavni del razvijajočih modelov izobraževanja - v projektu težimo k normativizaciji programov (preko verifikacij na ustreznih strokovnih svetih) - povezanost nevladnega in vladnega sektorja je vidna iz strukture izbranih konzorcijskih partnerjev ter iz logike celotnega projekta
<p>Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se srečala v okviru Sveta, o obravnavi zadev, ki se nanašajo na mlade v Evropi – spodbujanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva</p> <ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja mladih in tistih, ki so aktivni v mladinskem delu in mladinskih organizacijah - oblikovanje konkretnih rešitev za uveljavljanje veljavnosti takega učenja 	<ul style="list-style-type: none"> - projekt je zgrajen na logiki vzpostavitve sistema priznavanja neformalnega in priložnostnega učenja (npr. tudi znotraj sistema formalnega izobraževanja) za potrebe mladinskega dela - izdelava ustreznih modelov in predlogi rešitev (npr.: certificiranje izobraževanj, oblikovanje visokošolskega študija)

CILJI, USMERITVE STRATEŠKIH DOKUMENTOV	PROJEKTNE VSEBINE MD-NFI
<p>Resolucija Sveta EU in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o priznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropskih mladin</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvoj primerljivega in skupnega sistema neformalnega izobraževanja - spodbujanje vladnih organov in nevladnih organizacij za razvoj priznavanja sposobnosti tistih, ki so dejavni v mladinskih organizacijah - spodbujanje socialnih partnerjev, da priznavajo kakovost in raznovrstnost neformalnega in priložnostnega učenja mladih - spodbujanje in razvoj inovativnih partnerstev pri razvoju učnih pristopov 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski sistem razvijamo iz spoznanj ustreznih tujih sistemov - spodbujanje povezovanja polja mladinskega dela s formalnimi (srednješolskimi in univerzitetnimi) oblikami izobraževanja - za vstop na univerzitetni študij bodo potrebne reference dotedanjega mladinskega dela in neformalnega izobraževanja - spodbujanje povezovanja »praktikov« iz polja mladinskega dela s strokovnimi delavci na sekundarni in terciarni ravni
<p>Bela knjiga evropske komisije – Nova spodbuda za evropsko mladino</p> <ul style="list-style-type: none"> - povezava prostovoljnega dela s politikami izobraževanja in usposabljanja na način, da javne politike širše priznavajo in finančno podpirajo tovrstne specifične izkušnje mladih - podpiranje vseživljenjskega učenja, izobraževanja in mobilnosti ne samo na ravneh neformalnega učenja <p>– jasna opredelitev konceptov, pridobljenih veščin in standardov kakovosti</p> <p>– upoštevanje ljudi, ki sodelujejo v teh dejavnostih</p> <p>– priznavanje teh dejavnosti</p> <p>– dopolnjevanje s formalnim izobraževanjem in usposabljanjem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ves projekt je usmerjen v priznavanje specifičnih učnih strategij in izkušenj mladih, ki si jih pridobivajo znotraj polja mladinskega dela - vseživljenjsko učenje se vrednoti v formalnem univerzitetnem sistemu učenja ter je del sistema neformalnega izobraževanja za potrebe mladinskega dela - konceptualna refleksija predstavlja začetni del projekta, v okviru projekta pa bomo izoblikovali osnutek standardizacijskega sistema za potrebe mladinskega dela v Sloveniji - brez upoštevanja »praktikov« iz polja mladinskega dela je projekt nezamisljiv - do projekta in konceptualne samozavesti prihaja prav zaradi gotovosti po nujnosti priznavanja dejavnosti mladinskega dela v Sloveniji - projekt je zasnovan s prepletanjem formalnega in neformalnega izobraževanja
<p>Strategija Urada RS za mladino na področju mladinske politike do leta 2010</p> <ul style="list-style-type: none"> - uveljavitev profila mladinski delavec s pomočjo certifikatnega sistema in univerzitetnega študijskega programa 	<ul style="list-style-type: none"> - slednje je vsebina našega projekta

4. Opredelitev problema

Opredelitev problema v projektu je jasna in nedvoumna: razvoj modelov neformalnega in formalnega izobraževanja za potrebe mladinskega dela tako znotraj polja mladinskega kot znotraj srednješolskih (v obliki izbirnega predmeta) kot visokošolskih programov (kot samostojen študij). Subjekt mladinskega dela je »mladinski delavec«, ki ga razumemo kot nadpomenko, s katero na splošno opišemo vse profesionalce znotraj polja mladinskega dela (so »mladinski delavci« v ožjem pomenu besede) ter prostovolj-

ce znotraj polja mladinskega dela (so »mladinski voditelji«). Zaradi ekonomičnosti poimenovanja uporabljamo termin mladinski delavec (MD), čeprav z njim poimenujemo le-te v ožjem pomenu kot mladinske voditelje (MV). Tovrstna poimenovanj zasledimo tudi v tujini (npr. v dokumentih EU).

5. Namen in cilji projekta

Temeljni namen projekta je

- razviti modele formalnega in neformalnih načinov izobraževanja za mladinskega delavca v Sloveniji ter razviti izbirni predmet »mladinsko delo« za potrebe vsaj enega srednješolskega programa v Sloveniji.

Razen tega želimo v okviru projekta še:

- prispevati k regulaciji odnosov v polju mladinskega dela v Sloveniji,
- pripraviti strokovne podlage za uveljavitev poklica in izobraževanja »mladinski delavec« v slovenskem prostoru,
- opredelitev nabora znanj in veščin mladinskega delavca,
- analizirati in vzpostaviti podlage za vzpostavitev sistemov preverjanja in priznavanja neformalno pridobljenih veščin, relevantnih za mladinske delavce,
- primerjati urejenost področja mladinskega dela in usposabljanja mladinskih delavcev v državah, članicah EU, s slovenskim stanjem in
- krepiti aktivno državljanstvo, neposredno in posredno prispevati k razvoju človeških virov in vseživljenjskemu učenju.

Cilje projekta smo v skladu z zahtevami prijavnega elaborata razdelili na kvalitativne in kvantitativne. V tem okviru navajamo osnovne kvalitativne cilje projekta.

Kvalitativni cilji projekta so naslednji:

- izvedba analize stanja, priprava izvedbenega načrta ter priprava ustrezne projektne metodologije,
- primerjave modelov neformalnega in formalnega izobraževanja mladinskih delavcev v različnih državah EU ter aplikacija teh ugotovitev na slovenski prostor,
- raziskovanje stanja in potreb mladinskega dela v Sloveniji ter identificiranje tistih potreb, na katere bi bilo smotno odgovoriti z izobraževanjem mladinskih delavcev,
- raziskovanje možnosti za uveljavitev poklica mladinskega delavca v slovenskem prostoru,
- opredelitev javnomnenjskih profilov sodobnih mladin ter njihovih ključnih značilnosti,
- opredelitev nabora znanj in veščin (kompetenčni model) mladinskega delavca,
- priprava podlage za širši razmislek o standardih mladinskega dela v Sloveniji,
- analiziranje različnih izobraževalnih pristopov, metod, konceptov in tehnik ter proučevanje njihovih uporab pri izobraževanju mladinskih delavcev,
- analiziranje načinov in možnosti beleženja neformalno pridobljenega znanja, ki bi bili lahko uporabni pri verifikaciji poklica mladinski delavec,
- analiziranje odnosa mladih do aktivnega državljanstva, razvoja človeških virov in vseživljenjskega učenja ter na podlagi tega raziskovanje vloge mladinskega delavca na teh področjih,

- razvijanje modela univerzitetnega (formalnega) izobraževanja, neformalnega izobraževanja in srednješolskega izbirnega predmeta za mladinskega delavca,
- preizkušanje vseh treh modelov tako z izvedbenega (didaktičnega) vidika kot tudi s strukturnega (sistemskega) vidika,
- priprava smernic za vključevanje modelov izobraževanja v programe organizacij.

6. Metodologija dela

Metodologija dela temelji na spoznanju interdisciplinarnosti narave poklicnega profila MD. Kar pomeni, da bomo idejo interdisciplinarnosti zastopali tako na organizacijsko izvedbeni ravni projekta (členjenje in sodelovanje konzorcijskih partnerjev in »možganskega trusta« projekta: raziskovalcev /pretežno iz akademske sfere/, strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju in mladinskih delavcev oz. strokovnih delavcev v mladinskih organizacijah) kot na vsebinski ravni, ko bomo neprenehoma evalvirali svoje delo s pogledom »od zunaj« tako znotraj tričleno strukturirane projektne skupine (sistemi neformalnega in formalnega izobraževanja ter izbirnega srednješolskega predmeta) kot z animiranjem mladinskega polja, da reflektira naše delo (npr. v okviru letnih srečanj Urada RS za mladino ali kolokvijev mreže MAMA ali MSS).

Osnovni metodološki koraki projekta so:

1. definiranje standardov mladinskega dela v Sloveniji,
2. opredelitev ključnih kompetenc mladinskega dela v Sloveniji,
3. razvoj modelov neformalnega, formalnega in izbirnega izobraževanja mladih,
4. preizkušnja teh modelov v referenčni socialnih praksah v Sloveniji.

Medpredmetno povezovanje v projektu izhaja iz notranjega členjenja projekta ter logike mladinskega dela, zaradi česar je povezovanje vseh treh projektnih delov: formalnega, neformalnega in izbirnega potrebno in nujno. Značilnosti in rešitve znotraj neformalnega modela izobraževanja vplivajo in so pomembne za ostala dva modela in obratno. Tako v vsebinskem kot v formalnem smislu. V vsebinskem smislu, ker posamezni modeli niso medsebojno vsebinsko ločeni in neodvisni. V formalnem smislu pa zato, ker bo sistem izobraževanja za mladinsko delo v Sloveniji optimalno organiziran samo tako, da bo vsak od posameznih segmentov (formalen, neformalen in izbirni) sinergijsko umeščen v celoten sistem izobraževanja.

Aktivni vlogi akterjev mladinskega dela v projektu (uporabnikov storitev mladinskega dela in strokovnim ter znanstvenim delavcem tako znotraj polja mladinskega dela kot raziskovalne dejavnosti) nameenjamo veliko pozornost. V kvantitativnem in kvalitativnem smislu se aktivna vloga akterjev kaže tako v načrtovanju presejanja načrtovanega števila mladostnikov, ki bodo sodelovali v preizkušanju modelov, kot števila strokovnih sodelavcev znotraj polja mladinskega dela kot raziskovalcev le-tega, ter v nenehnem prepletanju spoznanj posameznih predmetnih skupin (formalna, neformalna, izbirna) z metodami skupinskih diskusij in refleksij na skupnih kolokvijih in posvetih ter individualnih medpredmetnih konzultacijah.

Notranja spremljava izpeljave projekta bo potekala na naslednje načine.

- s sprotno evalvacijo vseh organiziranih dogodkov s pomočjo vprašalnikov in skupinskih ter individualnih diskusij,

- s permanentno refleksijo dela v okviru ožje projektne skupine,
- z letnimi kolokvijami, ker bomo soočali raziskovalne dosežke posameznih podprojektnih skupin (formalne, neformalne, izbirne),
- z vodenjem projekta na osnovi spremljanja organograma, ki je sestavni del projektnega predloga in ki predstavlja vsebinski in formalni okvir našega dela,
- z vrednotenjem odzivov specializiranih javnosti (s polja mladinskega dela in mladinske politike) ter splošnih javnosti, do katerih bomo prišli preko obveščanja javnosti o našem delu,
- z rednim poročanjem naročniku raziskave.

V projekt vključujemo tudi zunanje partnerje tako s polja mladinskega dela kot s polja sekundarnega in terciarnega izobraževanja. Njihovi osnovni funkciji v projektu so sodelovanje pri pripravi izobraževalnih programov, sodelovanje pri preizkušanju le-teh ter konzorcijsko povezovanje po času zaključka našega projekta z namenom ustvarjanja novih organizacijskih oblik za potrebe realnega izvajanja izobraževalnih programov, ki jih bomo oblikovali v okviru našega projekta.

Razdelitev odgovornosti med sodelujočimi v projektu izhaja iz vsebine dela in se po eni strani veže na vključene institucije, na drugi strani pa na vključene posameznike (ki praviloma prihajajo iz naših konzorcijskih in zunanjih partnerjev). Odgovornosti posameznikov in institucij so razvidne iz organograma in vsebine projekta, to so praviloma priprave strokovnih podlag za pripravo programov različnih oblik izobraževanja, sodelovanje pri vsebinski izdelavi formalnega, neformalnega in izbirnega modela izobraževanja ter pri preverjanju le-teh.

7. Konkretni terminski plan z opisom rezultatov

V spodnji preglednici navajamo osnovne skupine projektnih aktivnosti, konkretne rezultate ter načrtovan terminski okvir trajanja aktivnosti.

Zap. št. aktivnosti	Opis aktivnosti	Konkretni rezultat in obseg rezultatov	Začetek dd.mm.LLLL	Zaključek dd.mm.LLLL
PRIPRAVA STROKOVNIH PODLAG				
1	Priprava strokovnih podlag: 1. Javnomenjski profili sodobnih mladim, 2. Sodobne mladine v luči uradnih statistik, 3. Prikrajšani otroci z ulic, 4. Socializacijski stili, 5. Medkulturna perspektiva, 6. Poklic mladinskega dela, 7. Sistemi usposabljanja po svetu, 8. komunikacija kot ključna kompetenca MD, 9. konceptualne zamejitve, 10. izkustveno učenje kot temeljna paradigma pridobivanja znanja za MD, 11. interni sistemi usposabljanja MD v MO, 12. kompetence MD in mladinskega delavca, 13. prepletanje neformalnih in formalnih oblik izobraževanja, 14. možnosti novih izobraževalnih tehnologij, 15. analiza standardov MD, 16. zgodovina MD	Gradivo -poročilo o raziskavi: Strokovne podlage za razvoj MD, vsaj 10 avtorskih pol in študij virov ter drugo strokovno delo	1.5.2009	15.12.2009

Zap. št. aktivnosti	Opis aktivnosti	Konkretni rezultat in obseg rezultatov	Začetek dd.mm.LLLL	Zaključek dd.mm.LLLL
2	Uvodni posvet: Dileme mladinskega dela in modelov izobraževanja za mladinsko delo ter razvojne perspektive	Priprava in izvedba posveta, formuliranje iztočnic za nadaljevanje projekta, vsaj 15 udeležencev, 1 dan, poročilo o izvedbi posveta	1.5.2009	15. 12. 2009
MODEL FORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA				
3	Priprava teoretičnih podlag modela in načrta izvedbe razvoja modela	Pripravljen načrt izvedbe	1.9.2009	31.10. 2009
4	Priprava podlag za akreditiranje neformalno pridobljenih znanj v formalnem modelu	Definirana načela prepletanja formalnih in neformalnih načinov pridobivanja znanja	1.11.2009	28.2.2010
5	Priprava učnega načrta	Učni načrt za visokošolski študij	1.5.2010	31.8.2010
6	Preizkušanje modela formalnega izobraževanja v praksi	Preizkušane vsebine visokošolskega kurikula in evalvacija kurikula s strani bodočih uporabnikov (študenti in mladinski delavci). Vključenih 20 visokošolskih učiteljev in 120 študentov in mladinskih delavcev.	1.9.2011	30.4.2012
7	Priprava predloga vključevanja modela v prakse organizacij	Pripravljen predlog za vključevanje modela univerzitetnega študija v programe organizacij. Pripravljeno končno poročilo o formalnem modelu.	1.9.2011	30.4.2012
MODEL NEFORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA				
8	Priprava teoretičnih podlag modela in načrta izvedbe razvoja modela	Pripravljene teoretične podlage in načrt izvedbe.	1.9.2009	31.12. 2009
9	Opredelitev: 1. skupnih izhodišč za modele NF izobraževanja, 2. pogojev za ustreznost modelov organizacij, 3. Metodologije, 4. podlag za certificiranje modelov organizacij, 5. podlag za beleženje pridobljenih znanj	Opredeljena skupna izhodišča, minimalni standardi za ustreznost obstoječih izobraževalnih modelov, opredeljena metodologija izobraževanja ter podlage za certificiranje modelov organizacij in beleženje neformalno pridobljenih znanj.	1.1.2010	31.3.2011
10	Preizkus izvedb neformalnega modela v organizacijah ter preverjanje odziva terena na model neformalnega izobraževanja.	6 izvedb, vsaka 16 pedagoških ur. Vključenih 90 mladih in 12 strokovnih delavcev, 15 organizacij.	1.9.2010	31.8.2011
11	Preizkus vzpostavitve modela v mladinski organizaciji na novo.	Vključenih 5 strokovnih delavcev in 15 mladih	1.9.2010	31.8.2011
12	Evalvacija in študija izvedb neformalnega modela v organizacijah.	Pripravljena evalvacija modela (vmesno poročilo) in 3 študije (v treh mladinskih organizacijah).	1.7.2010	30.11. 2010

Zap. št. aktivnosti	Opis aktivnosti	Konkretni rezultat in obseg rezultatov	Začetek dd.mm.LLLL	Zaključek dd.mm.LLLL
14	Priprava predloga vključevanja modela v prakse organizacij in zaključno poročilo.	Pripravljen predlog za vključevanje modela neformalnega izobraževanja v programe organizacij. Končno poročilo o neformalnem modelu.	1.11.2011	30.4.2012
IZBIRNI PREDMET				
15	Priprava načrta izvedbe razvoja modela	Pripravljen načrt izvedbe.	1.9.2009	31.10.2009
16	Priprava teoretičnih podlag in metodologije za model izbirni predmet.	Izdelane teoretične podlage in metodologije za pripravo učnega načrta ter preizkušanje le-tega.	1.11.2009	30.6.2010
17	Priprava učnega načrta	Učni načrt za izbirni predmet.	1.7.2010	31.12.2010
18	Preizkušanje izbirnega predmeta v praksi.	Vključenih 22 strokovnih delavcev, 120 srednješolcev in 20 mladinskih delavcev.	1.1.2011	30.6.2011
19	Priprava predloga vključevanja modela v prakse organizacij in priprava zaključnega predloga modela	Pripravljen predlog za vključevanje modela izbirnega predmeta v programe mladinskih organizacij ter končno poročilo o izbirnem predmetu.	1.9.2011	30.4.2012
KOMUNICIRANJE Z NOTRANJIMI IN ZUNANJIMI JAVNOSTMI				
20	Vsebinska priprava in izvedba tematskih kolokvijev	Pripravljen program za 10 kolokvijev, seznam gostov, nameni in cilji posameznega kolokvija. Izvedba kolokvijev. Skupna dolžina 80 pedagoških ur. Skupno število udeležencev: 80.	1.11.2009	29.2.2012
21	Vsebinska priprava in izvedba zaključne konference	Pripravljen program konference, seznam gostov, nameni in cilji konference. Izvedba enodnevne zaključne konference (10 ped.ur), udeležba 30 gostov. Pripravljeni sklepi konference in predlogi za nadaljnje delo mreže.	1.1.2012	30.4.2012
22	Vzpostavitev spletne strani	Vzpostavljena spletna stran (glavna stran, 6 podstrani, forum, galerije, novice, interaktivnost, knjižnica).	1.6.2009	31.8.2009
23	Objavljanje prispevkov na spletni strani, administracija spletne strani	70 objav prispevkov. Spletna stran delujoča 80% časa projekta.	1.9.2009	31.8.2012
24	Priprava novinarskih konferenc	Pripravljene 4 novinarske konference (program konference, gradivo za medije, izjava za javnost, prostor, vabila).	1.9.2009	31.7.2012

Zap. št. aktivnosti	Opis aktivnosti	Konkretni rezultat in obseg rezultatov	Začetek dd.mm.LLLL	Zaključek dd.mm.LLLL
25	Promocija projekta: zasnova načrta promocije, produkcija materialov.	Stojalo z grafiko, plakati in oglasi, majice mladinski delavec (500), priponke mladinski delavec (1000 kom), plakati za šole – preizkušanje (500 kom), oglasi na internetu, ilustracije, drugo	1.9.2009	31.8.2012
GRADIVA				
26	Priprava e in tiskanih gradiv projekta: 1. kompetence mladinskega delavca, 2. o formalnem modelu, 3. o neformalnem modelu, 4. o izbirnem predmetu, 5. Za mentorje študijske prakse, 6. za trenerje in vodje mladinskih organizacij	6x e- gradiva in 5 x tiskana gradiva na navedene teme (po 6 avtorskih pol, različno)	1.6.2010	31.8.2012
VODENJE PROJEKTA				
27	Strokovno vodenje projekta in razvoja - formalni del, neformalni del, izbirni predmet. Komunikacija med partnerji, povezanimi z modeli.	Doseženi načrtovani rezultati projekta, zagotavljanje vsebinske kakovosti projekta, vezani na področja projekta (formalni, neformalni, izbirni).	1.5.2009	31.8.2012
28	Koordinacija in administracija projekta	Tekoča komunikacija z MŠŠ, pravočasno in ustrezno poročanje o projektu, tekoče finančno poslovanje, koordinacija dela med konzorcijskimi partnerji.	1.5.2009	31.8.2012

8. Dodana vrednost in uporabnost projekta

Glede na deficitarnost tovrstnega razvojno-raziskovalnega dela v Sloveniji predstavlja projekt že sam po sebi dodano vrednost. V ožjem smislu pa so projektne dodane vrednosti vsi tisti načrtovani rezultati, ki presegajo z razpisom predpisane rezultate projekta. Med nje uvrščamo:

- opredelitev standardov mladinskega dela,
- identificiranje ključnih kompetenc mladinskega dela,
- izdelava zasnuteka sistema kvalifikacijskih stopenj za poklicni profil mladinskega delavca (stopnje mladinskega voditelja in stopnje mladinskega delavca),
- izdelava modelnega organa za podeljevanje certifikacijskih listin v okviru projekta kot zasnutek bodočega nacionalnega certifikacijskega centra za potrebe mladinskega dela,
- priporočila za delovanje v polju mladinskega dela,
- več gradiv, kot je maksimalno predvideno v razpisni dokumentaciji,
- prav tako več udeleženi mladih, kot je maksimalno predvideno v razpisni dokumentaciji,
- ciljne raziskovalne dejavnosti in analize,
- tematski kolokviji, na katerem se bo razvijalo koncepte za profesijo mladinskega dela,
- višje postavljeni cilji dela kot so predvideni z razpisno dokumentacijo in
- razvoj večjega števila izbirnih programov za srednje šole od zahtevanih.

Uporabnost izsledkov projekta v praksi je sestavni del logike projektnega pristopa. Vse cilje projekta v okviru izdelave neformalnih, formalnih in izbirnih programov mladinskega dela postavljamo višje: namesto samo laboratorijske izdelave programov, ki jih še v omejenem obsegu preizkusimo v praksi (kar od nas zahteva razpis), težimo pri vseh treh modelih po praktičnem delovanju modela v praksi že v projektnem času (na primer pri formalnem sistemu izobraževanja vpis prve generacije študentov v redni študij v šolskem letu, ko se zaključi naš projekt).

Viri

- Bela knjiga evropske komisije – Nova vzpodbuda za evropsko mladino. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport – Urad RS za mladino. 2002.
- Fištravec, A., Mrgole, A., Kern, B., Leskošek, B.: Delovno gradivo za pripravo elaborata »mladinski delavec«. Ljubljana: MŠŠ – URSM, 2004.
- Lizbonska strategija . Pridobljeno s: <http://www.evropa.gov.si/si/lizbonska-strategija/lizbonska-strategija-in-slovenija/>. Zadnji dostop 5. 1. 2010.
- Operativni program (OP) razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013. Ljubljana: Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko. 2007.
- Program reform za izvajanje lizbonske strategije v Sloveniji. Ljubljana: Vlada RS 2005.
- Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se srečala v okviru Sveta, o obravnavi zadev, ki se nanašajo na mlade v Evropi – spodbujanje Evropskega pakta za mlade in spodbujanje dejavnega državljanstva. Uradni list EU (2005/C 292/03)
- Resolucija Sveta EU in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o priznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropskih mladim. Uradni list EU (2006/C 168/01)
- Strategija vseživljenjskega učenja v Sloveniji. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport. 2007.
- Strategija Urada RS za mladino na področju mladinske politike do leta 2010. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport – Urad RS za mladino. 2005.